

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
ТЕЛ: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: www.vkdka.org

14 Fedyntsya Street, Uzhgorod, Zakarpattya Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: www.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

28 липня 2025 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., секретаря Дисциплінарної палати Бухтоярової О.В., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Кучеренка В.О., Сочки І.І., Чорби П.П., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області дисциплінарну справу стосовно адвокатки К, –

ВСТАНОВИЛА:

19 травня 2025 року з Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури до КДКА Закарпатської області надійшла для розгляду скарга громадянки Мошкіної Олени Олександрівни від 18.04.2025, у якій наводилися відомості щодо вчинення дисциплінарного проступку адвокаткою К

За відповідним клопотанням Гончарова В.В. Дисциплінарна палата протокольним рішенням від 02.06.2025 продовжила тривалість перевірки вказаних відомостей до 30.06.2025 у зв'язку з запізнілим надходженням письмових пояснень адвокатки К

За результатами перевірки таких відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 30.06.2025 відносно адвокатки К порушено дисциплінарну справу.

Заслухавши Гончарова В.В., який доповів матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата встановила наступне.

Згідно з даними Єдиного реєстру адвокатів України адвокатка К здійснює адвокатську діяльність на підставі відповідного свідоцтва № ___, виданого ___ відповідно до рішення Київської міської КДКА від ___ № ___

У скарзі Мошкіна О.О. вказує, що 17 березня 2025 року адвокатка К направила їй засобами поштового зв'язку адвокатський запит № ___, яким вимагала надання особистих документів, пов'язаних із спадщиною померлого М, а саме: копію нотаріального посвідченого заповіту М від 01.01.2020; відомостей про усіх спадкоємців, які прийняли спадщину після М, який помер 03.03.2020; копію виписки з особового рахунку №2 від 29.12.2011 щодо акцій ЗАТ «Укрмонтажспецкомплект».

Такий запит був обумовлений необхідністю збирання доказів в господарській справі № ___, у якій адвокатка К надає правничу допомогу С.

Скаржниця стверджує, що адвокатка К не мала права направляти такий запит без попередньої згоди з нею.

На обґрунтування цього покликається на положення ст.20 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», згідно з якими адвокат має право звертатися з адвокатськими запитами до фізичних осіб (за згодою таких осіб).

Тому, скаржниця вважає, що дії адвокатки К по направленню їй адвокатського запиту без отримання дозволу на це є порушенням вимог ст.20, 24 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та ст.7 Правил адвокатської етики, а відтак є дисциплінарним проступком.

З огляду на це ініціює питання про притягнення даної адвокатки до дисциплінарної відповідальності із застосуванням до неї стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк, визначений КДКА.

До скарги Мошкіна О.О. додала копію адвокатського запиту адвокатки К від 17.03.2025 №17/45.

Адвокатка К надала Дисциплінарній палаті письмові пояснення, доводи яких узагальнено зводяться до наступного.

В провадженні Господарського суду м. Києва перебуває справа №__ за позовом Мошкіної О.О. (скаржниці) до Ц, С та ПрАТ «Укрмонтажспецкомплект» про:

- витребування на її користь з чужого незаконного володіння С певної кількості відповідних акцій, емітованих ПрАТ «Укрмонтажспецкомплект», шляхом їх списання з депозитарного рахунку С і зарахування на депозитарний рахунок Мошкіної О.О.;

- визнання удаваним договору дарування і нотаріально акту приймання-передачі, за якими Ц передав С відповідну частку в статутному капіталі ПрАТ «Укрмонтажспецкомплект»;

- визнання недійсним та скасування рішення позачергових загальних зборів акціонерів ПрАТ «Укрмонтажспецкомплект», оформленого протоколом від 17.03.2023;

- визнання недійсним та скасування рішення засідання наглядової ради ПрАТ «Укрмонтажспецкомплект», оформленого протоколом №__ від 31.03.2023.

З 17 березня 2025 року вона (адвокатка К) здійснює представництво С у вказаній справі №__.

На підставі аналізу матеріалів даної справи вона дійшла висновку, що Мошкіна О.О. приховує від суду докази, які б підтверджували її право на спірні акції ПрАТ «Укрмонтажспецкомплект» (заповіт М, випуску про стан рахунку в цінних паперах на належні Мошкіній О.О. акції), у зв'язку з чим вона і звернулася з вказаним адвокатським запитом.

Метою направлення запиту було:

- по-перше, виконання професійного обов'язку адвоката щодо компетентного та добросовісного здійснення захисту і представництва інтересів клієнта (ст.11 Правил адвокатської етики);

- по-друге, підтвердження неможливості отримання і надання суду доказів шляхом вжиття заходів самостійного отримання їх, щоб ініціювати витребування цих доказів судом у відповідності до приписів п.п.4, 5 ч.2 ст.81 ГПК України.

Оскільки Мошкіна О.О. проігнорувала адвокатський запит, вона 23.04.2025 подала у справі №__ клопотання про витребування таких доказів судом.

Між тим зазначає, що змістом ст.20 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» не передбачено отримання від фізичної особи попередньої письмової згоди на звернення до неї з адвокатським запитом.

Натомість, якщо фізична особа отримала адвокатський запит, але не згодна з його направленням їй, вона вправі не надавати адвокату запитувані документи і інформацію або взагалі залишити його без відповіді, що саме і було зроблено скаржницею Мошкіною О.О.

З урахуванням наведеного адвокатка К переконана, що зверненням до цієї скаржниці із адвокатським запитом вона реалізувала надані їй Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» професійні права, а тому не допустила порушень вимог ні даного Закону, ні Правил адвокатської етики.

До пояснень адвокатки К додані, серед іншого, і копії виданого їй свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, документів на підтвердження повноважень здійснювати представництво Сверчкова О.П. у справі №__, позовної заяви Мошкіної О.О. і відзиву С на цю позовну заяву у справі №__, клопотання адвокатки К від 23.04.2025 у справі №__ про витребування доказів.

28 липня 2025 року присутня в засіданні Дисциплінарної палати адвокатка К підтримала доводи, наведені в її письмових поясненнях.

При цьому, надала для приєднання до матеріалів дисциплінарної справи копію ухвали Господарського суду м. Києва від 11.06.2025 у справі №__ про витребування доказів.

Заслухавши адвокатку К, врахувавши викладені у скарзі Мошкіної О.О. доводи та дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата приходить до таких

висновків.

Згідно з положеннями статті 33 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвоката може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження з підстав, передбачених цим Законом. Дисциплінарне провадження - процедура розгляду письмової скарги, яка містить відомості про наявність у діяч адвоката ознак дисциплінарного проступку.

Статтею 36 даного Закону передбачено, що право на звернення до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури із заявою (скаргою) щодо поведінки адвоката, яка може бути підставою для дисциплінарної відповідальності, має кожен, кому відомі факти такої поведінки. Не допускається зловживання правом на звернення до кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, у тому числі ініціювання питання про дисциплінарну відповідальність адвоката без достатніх підстав.

За приписами ст.34 цього ж Закону підставою для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності є вчинення ним дисциплінарного проступку. Дисциплінарним проступком адвоката є: 1) порушення вимог несумісності; 2) порушення присяги адвоката України; 3) порушення правил адвокатської етики; 4) розголошення адвокатської таємниці або вчинення дій, що призвели до її розголошення; 5) невиконання або неналежне виконання своїх професійних обов'язків; 6) невиконання рішень органів адвокатського самоврядування; 7) порушення інших обов'язків адвоката, передбачених законом.

Матеріалами дисциплінарної справи доведено і не заперечується учасниками дисциплінарного провадження наступні обставини.

В провадженні Господарського суду м. Києва перебуває справа №__ за позовом Мошкіної О.О. (скаржниці) до Ц, С та ПрАТ «Укрмонтажспецкомплект» про:

- витребування на її користь з чужого незаконного володіння С певної кількості відповідних акцій, емітованих ПрАТ «Укрмонтажспецкомплект», шляхом їх списання з депозитарного рахунку С і зарахування на депозитарний рахунок Мошкіної О.О.;
- визнання удаваним договору дарування і нотаріально акту приймання-передачі, за якими Ц передав С відповідну частку в статутному капіталі ПрАТ «Укрмонтажспецкомплект»;
- визнання недійсним та скасування рішення позачергових загальних зборів акціонерів ПрАТ «Укрмонтажспецкомплект», оформленого протоколом від 17.03.2023;
- визнання недійсним та скасування рішення засідання наглядової ради ПрАТ «Укрмонтажспецкомплект», оформленого протоколом №__ від 31.03.2023.

Адвокатка К у вказаній справі здійснює представництво відповідача С

У зв'язку з необхідністю збирання доказів для використання в даній справі №__ адвокатка К 17 березня 2025 року направила скаржниці адвокатський запит №__ з проханням надати такі документи і інформацію:

- копію нотаріального посвідченого заповіту М від 01.01.2020;
- відомості про усіх спадкоємців, які прийняли спадщину після М;
- копію виписки з особового рахунку №__ від 29.12.2011 щодо акцій ЗАТ «Укрмонтажспецкомплект».

Надаючи оцінку діям адвокатки К по направленню такого запиту скаржниці Мошкіній О.О., Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Відповідно до п.1 ч.1 ст.21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися присяги адвоката України та правил адвокатської етики.

Статтею 27 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017, із змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 15.02.2019 (надалі – Правила адвокатської етики), передбачено, що при виконанні доручення адвокат зобов'язаний використовувати всі розумно необхідні і доступні йому законні засоби для надання ефективної професійної правничої (правової) допомоги клієнту, здійснення його захисту або представництва.

За приписами ст.20 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» під час здійснення адвокатської діяльності адвокат має право вчиняти будь-які дії, не заборонені

законом, правилами адвокатської етики та договором про надання правової допомоги, необхідні для належного виконання такого договору, зокрема і звертатися з адвокатськими запитами, у тому числі щодо отримання копій документів, до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань, а також до фізичних осіб (за згодою таких фізичних осіб).

З урахуванням наведених обставин та положень Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і Правил адвокатської етики Дисциплінарна палата визнає, що адвокатка К, звернувшись до Мошкіної О.О. із адвокатським запитом, діяла в межах наданих законом прав і повноважень, а сам цей запит був обґрунтованим, доцільним і зумовлений необхідністю належного представництва відповідача С у справі №__.

Підтвердженням цього є ухвала Господарського суду м. Києва від 11.06.2025 у справі №__, якою задоволено клопотання представника відповідача С та витребувано від першої Київської державної нотаріальної контори копію спадкової справи, заведеної після смерті М, а від Мошкіної О.О. (скаржниці) – копію виписки з особового рахунка №__ М

На обґрунтування цієї ухвали суд вказав, серед іншого, що представником відповідача С вживалися відповідні заходи (звернення із запитами) для отримання таких доказів, які не дали результатів.

Зазначене узгоджується з доводами адвокатки К про те, що звернення до скаржниці Мошкіної О.О. з адвокатським запитом було зумовлено необхідністю надати суду докази існування неможливості самостійного отримання доказів, як цього вимагають приписи п.п.4, 5 ч.2 ст.81 ГПК України.

Тому, Дисциплінарна палата відхиляє доводи скаржниці про те, що для звернення до неї з адвокатським запитом адвокатка К мала отримати від неї попередній дозвіл на це.

Крім того, пунктом 1 ч.1 ст.20 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» визначено, що адвокат має право звертатися з адвокатськими запитами також до фізичних осіб за їх згодою.

Проте, ні цим Законом, ні будь-яким іншим нормативним актом не передбачено отримання від фізичної особи саме попереднього дозволу на звернення до неї з адвокатським запитом. Зокрема, не визначено як процедури отримання такого дозволу, так і його форми.

Дисциплінарна палата вважає, що викладене у п.1 ч.1 ст.20 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» формулювання щодо права адвоката звертатися з адвокатськими запитами до фізичних осіб (за згодою таких фізичних осіб) не може розцінюватися як заборона звернення з такими запитами без попередньої згоди фізичних осіб, оскільки свою незгоду надавати запитувані документи і інформацію фізична особа може продемонструвати шляхом надання відповіді на запит про відмову у цьому або шляхом простого ігнорування запиту.

Разом з тим, Дисциплінарна палата також враховує, що звернення адвокатки К з адвокатським запитом до скаржниці Мошкіної О.О. не спричинило настання будь-яких негативних наслідків, зокрема і спричинення шкоди.

За таких обставин Дисциплінарна палата приходить до висновку, що дії адвокатки К не містять ознак порушень вимог Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» чи Правил адвокатської етики, які можуть бути кваліфіковані як дисциплінарний проступок.

Частиною першою статті 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що за результатами розгляду дисциплінарної справи дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури приймає рішення про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку і застосування до нього дисциплінарного стягнення або про закриття дисциплінарної справи.

На підставі наведеного, керуючись ст.ст.33, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата –

ВИРІШИЛА:

Закрити дисциплінарну справу стосовно адвокатки К (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю №__, видане __ на підставі рішення Київської міської КДКА від __

№__) у зв'язку з відсутністю в її діях дисциплінарного проступку.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокатці та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвокатки.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати	(підпис)	Валентин ГОНЧАРОВ
Секретар Дисциплінарної палати	(підпис)	Оксана БУХТОЯРОВА